

PROJEKTY MENS SANA V ROCE 2024

Projekty realizujeme za finanční podpory generálních donorů Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva zdravotnictví, Moravskoslezského kraje, statutárního města Ostravy, Úřadu práce, prostřednictvím ESF - operačního programu zaměstnanost a za podpory nadačních fondů i jednotlivých dárců.

1. SOCIÁLNÍ SLUŽBY

1. Sociální služby, sociální rehabilitace, registrační číslo 7876721 a služba podpora samostatného bydlení, registrační číslo 8616711 jsou financovány prostřednictvím projektu Podpora služeb sociální prevence 2022+, Z.03.02.01/00/0.0/22_003/0000001. Projekt je financován z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost, státního rozpočtu České republiky a rozpočtu Moravskoslezského kraje a statutárního města Ostrava.

Terénní formu sociálních služeb podpořila v roce 2020 darem osobního vozidla Škoda Octavia společnost ŠKODA AUTO a.s. v rámci vyhlášeného grantového programu MOBILITA. V roce 2020 jsme získali prostřednictvím dotace **Moravskoslezského kraje** pro podporu sociální služby PSB automobil Škoda Kamig a v letošním roce jsme získali dotaci **Moravskoslezského kraje** na zakoupení osobního vozidla pro podporu sociální služby sociální rehabilitace. V roce 2024 jsme získali rovněž finanční zdroje na podporu sociálních služeb formou dotace z kapitálu 313 prostřednictvím Moravskoslezského kraje a také podporu z rozpočtu **statutárního města Ostrava**.

1.1. SOCIÁLNÍ REHABILITACE - OTEVŘENÝ DŮM

Projekt Otevřený dům je součástí námi poskytované služby **sociální rehabilitace**. Tento projekt je příkladem dobré praxe, jelikož s manšními obměnami **funguje již 28 let**. Cílem projektu je podpora lidí se zkušeností s duševním onemocněním při zvládnání běžného života. Snahou všech pracovníků projektu je ve spolupráci s uživatelem předcházení relapsům nemoci uživatele, dosažení stabilizace zdravotního stavu a omezení doby nevyhnutelných hospitalizací na minimum. Formou podpůrných hovorů vytváříme uživateli podporu v obtížných životních situacích. Uživatelé se zapojují do aktivizačních a motivačních programů, ve kterých získávají manuální zručnost, a to zejména při těchto činnostech: práci na zahradě, v kreativní (výtvarné), keramické, rukodělné a šicí dílně. Vzdělávací programy jsou zaměřeny především na podporu uživatelů při studiu, popřípadě na přípravu ke studiu, dále na získání počítačové gramotnosti a jazykových znalostí. Uživatelé mohou v rámci služby využívat pro zdokonalení svých poznávacích schopností kognitivní rehabilitaci. Pracovníci MENS SANA pracují individuálně s jednotlivými uživateli na získání pracovního místa na otevřeném trhu práce nebo uplatnění v chráněné dílně. Uživatelé využívali ambulanci i terénní formu spolupráce. Podporu tomuto projektu jsme získali prostřednictvím státního rozpočtu ČR, dotace z **Evropského sociálního fondu - Operačního programu Zaměstnanost prostřednictvím Moravskoslezského kraje a rozpočtu Statutárního města Ostravy**.

1.2. PODPORA OSOB S DUŠEVNÍM ONEMOCNĚNÍM PŘI SAMOSTATNÉM BYDLENÍ

Tento projekt je pokračováním projektu **Terénní tým**, který jsme realizovali za podpory statutárního města Ostrava a Moravskoslezského kraje **od roku 2004**. Terénní sociální službu podpora samostatného bydlení poskytujeme lidem s duševním onemocněním přímo v domácnostech, nácvikových bytech MENS SANA, ve vlastních bytech, nájmech, podnájmech, v krajních případech na ubytovnách. V našich **nácvikových bytech** bydlí uživatelé po dobu potřebnou pro získání

dovedností k samostatnému bydlení bez závislosti na pomoci osob blízkých. Tyto byty máme ve správě od Úřadu městského obvodu Ostrava Jih, jedná se o **deset bytů** zvláštního určení (0+1 a 1+1) na ulici Horymírova v domě s pečovatelskou službou.

Podporu tomuto projektu jsme získali prostřednictvím státního rozpočtu ČR, dotace z **Evropského sociálního fondu - Operačního programu Zaměstnanost prostřednictvím Moravskoslezského kraje a rozpočtu Statutárního města Ostravy.**

1.3. CHRÁNĚNÉ BYDLENÍ PRO OSOBY S DUŠEVNÍM ONEMOCNĚNÍM

Chráněné bydlení MENS SANA, z.ú., registrační číslo 5979763 má za cíl umožnit uživatelům takové bydlení, aby bylo co nejpřirozenější a kopírovalo běžný život. Jedná se o pobytovou službu poskytující chráněné bydlení **pro 25 uživatelů v jednotlivých bytech**. Cílovou skupinou jsou lidé s duševním onemocněním především z okruhu psychóz a afektivních poruch, ve věku od 18 do 64 let, s trvalým pobytem v Ostravě a v blízkém okolí, kteří jsou v nepříznivé sociální situaci v oblasti bydlení. Nepříznivá sociální situace v oblasti bydlení znamená, že uživatel v důsledku nemoci nezvládá samostatně bydlet. **V roce 2024 disponuje služba CHB 25 lůžky ve 14 bytech** na ul. Dělnická (1byt, 1+1, 7bytů 2+1), Čs. Exilu (1byt, 3+1), Havlíčkovo nám.(1byt,1+1), Jílová (1byt, 3+1), Senovážná (1byt, 1+1), Macharova (1byt, 1+1), a Podmolova (1 byt, 3+1). Sociální služba CHB byla zahájena dne 1.9.2021 v souladu s registrací. Projekt je financován prostřednictvím dotace **Moravskoslezského kraje a Statutárního města Ostravy.**

2. PODPORA DOPLŇKOVÝCH SLUŽEB MENS SANA, ZEJMÉNA CENTRA TRÉNOVÁNÍ PAMĚTI, OSVĚTOVÝCH A VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT

Tento projekt v sobě zahrnuje tyto dílčí projekty:

2.1. OSTROV NADĚJE

Projekt realizujeme za finanční podpory statutárního města Ostrava již **dvacet jedna let**. Projekt je zaměřen na **poskytování vzdělávacích, volnočasových, klubových, terapeutických aktivit a programů zaměřených na prevenci duševního onemocnění**. Hlavní cílovou skupinou jsou lidé se zkušeností s duševním onemocněním, kteří nepotřebují využívat sociální služby, anebo prošli sociálními službami a mají naplněné své cíle v individuálních plánech a nadále potřebují podporu a bezpečný prostor, ve kterém by mohli rozvíjet, anebo alespoň uchovat své kreativní i kognitivní schopnosti. Tito lidé z důvodu velmi nízkých invalidních důchodů a specifických potřeb nemohou navštěvovat placené vzdělávací a volnočasové aktivity určené široké veřejnosti. **Projekt je levnou variantou socioterapeutické dílny**, kdy zcela splňuje účel smysluplného a aktivního trávení času. Vedlejší cílovou skupinou jsou lidé s jiným zdravotním znevýhodněním a také osoby blízké lidem se zkušeností s duševním onemocněním. Projekt je financován prostřednictvím dotace **Statutárního města Ostravy.**

2.2. CENTRUM TRÉNOVÁNÍ PAMĚTI - KOGNITIVNÍ REHABILITACE

Hlavním cílem projektu, který realizujeme od roku **2011 je kognitivní rehabilitace lidí s traumatickým poškozením mozku a schizofrenií** (dále KR) je zlepšení kognitivních funkcí (paměť, řeč, myšlení včetně řešení logických úloh a problémů, orientace v prostoru, orientace v čase atd.). Tento projekt využívají lidé s neurologickým onemocněním a také lidé duševním

onemocněním. V rámci spolupráce s Komunitním plánem sociálních služeb v Ostravě, využívají služby projektu také lidé s jiným znevýhodněním (roztroušenou sklerózou, parkinsonovou chorobou, mentálním postižením a jiní). **Dílním cílem** projektu je vytvoření optimálních podmínek směřujících k využití plasticity mozku k ozdravení nebo ke zlepšení kognitivních funkcí. Veškeré postupy kognitivní rehabilitace směřují k udržení a zlepšení kvality života a dle možností uživatele zlepšení chodu rodiny, k návratu do práce a k jeho životním zálibám. KR vede k aktivnímu přístupu k životu i k hendikepu. **Kognitivní rehabilitace probíhá od 4. září 2015** v samostatném bezbariérovém **Centru trénování paměti na ulici Bulharská 1561** v Ostravě-Porubě. Podporu tomuto projektu jsme získali v roce 2024 prostřednictvím dotace **Ministerstva zdravotnictví, Statutárního města Ostravy a Úřadu městského obvodu Ostrava-Poruba.**

2.3. METODIK KOGNITIVNÍ REHABILITACE

Projekt má za cíl systematickým rozvojem dovedností a schopností zapojených pracovníků v sociálních službách, sociálních pracovníků, dobrovolníků a rodinných příslušníků v oblasti kognitivní rehabilitace podporovat klienty v udržování a rozvoji kognitivních schopností v domácím prostředí v pobytových službách a předcházet tak vzniku nebo zhoršování jejich kognitivního deficitu. Jedná se o inovativní přístup ve sdílení a předávání zkušeností, dle dispozic a možností konkrétní organizace. Odborným metodikem v projektu bude Mgr. Antonín Liška, který dlouhodobě pracuje v oblasti kognitivní rehabilitace. Působí jako vedoucí Centra trénování paměti a jako lektor Fitka pro mozek společnosti Botumy s.r.o. Projekt je financován prostřednictvím dotace **Statutárního města Ostravy.**

3. OSTATNÍ DOPLŇKOVÉ PROJEKTY

3.1. TRÉNOVÁNÍ PAMĚTI SENIORŮ VIRTUÁLNÍ REALITOU v roce 2024

Hlavní potřebnost projektu se odvíjí od inovativnosti aktivit projektu, tj. vedení interaktivních seminářů a workshopů pro seniorskou veřejnost, a je založena na využití nových technologií, konkrétně virtuální reality, a dále je dána komplexním a odborným vzdělávacím systémem v oblasti trénování paměti a udržování kognitivního zdraví. S ohledem na stárnutí populace (v národním i lokálním měřítku) stále přibývá osob pokročilého věku, které jsou ohroženy prohlubujícími se kognitivními obtížemi (poruchy paměti, koncentrace, prostorové orientace apod.). Takové poruchy limitují a v pozdějších fázích často i znemožňují fungování seniorů v běžném každodenním životě a mohou vyústit v závažná neurologická nebo neurodegenerativní onemocnění.

Tato situace významně zasahuje také rodinné příslušníky a pečující, kteří nemají možnost pro své blízké zajistit adekvátní a plnohodnotnou aktivitu pro zajištění trénování a udržování jejich kognitivního zdraví. To se týká i Moravskoslezského kraje, kde podobné aktivity poskytované v komplexní a systematické formě často zcela chybí. Za dosavadní dobu naší činnosti (mj. i díky úspěšné realizaci projektů v několika předchozích ročnících programu Zdravé stárnutí v MSK) disponujeme dostatečnými zkušenostmi a odborným zázemím pro realizaci osvětových a vzdělávacích aktivit pro seniorskou veřejnost na území MSK. Projekt přinese cílové skupině edukaci v oblasti kognitivního zdraví v kontextu zdravého stárnutí, aby bylo dosaženo informovanosti a tím i pozitivní změny v pohledu seniorů na jejich rostoucí věk. Výstupem pak je aktivní přístup k stáří a zapojení se do společenského i akademického života. Projekt je financován prostřednictvím dotace

Moravskoslezského kraje v rámci dotačního programu „Program na podporu zdravého stárnutí v Moravskoslezském kraji na rok 2024“, dotační titul PZS 2/24 Podpora aktivit v oblasti vzdělávání senior s finanční spoluúčastí MENS SANA, z.ú.

3.2. Oprava vybavení bytů chráněného bydlení pro osoby s duševním onemocněním

Projekt reaguje přímo na potřeby cílové skupiny. Jeho realizací dojde k výraznému zlepšení prostředí a hygieny v bytech chráněného bydlení. Realizace projektu povede i k vyšší motivaci uživatelů udržovat svůj byt pořádku a dobrém stavu. Cílovou skupinou projektu je 20 uživatelů služby chráněného bydlení ve věku od 18 do 64 let (z toho aktuálně 3 uživatelé do 30 let, 8 uživatelů do 40 let, 6 uživatelů do 50 let a tři nad 50 let. Jedná se o osoby s chronickým duševním onemocněním, především z okruhu psychóz a afektivních poruch, s trvalým pobytem v Ostravě a v blízkém okolí, které v důsledku své nemoci nezvládají samostatně bydlet. Naši uživatelé potřebují bezpečné, klidné a přiměřeně přívětivé prostředí, kde mohou bydlet a připravovat se na budoucí osamostatnění. Potřebují se naučit starat o svou domácnost a je pro ně demotivující, když nastupují do chráněného bydlení, kde je technický stav běžného vybavení bytu za hranicí životnosti, v některých případech již dobře neplní svou funkci nebo působí zanedbaně. Z projektu v 10 bytech chráněného bydlení budou vyměněny toalety, vanové, sprchové a dřezové baterie a odpadní sifony. Dále zde budou opraveny a nově natřeny rámy dveří a topení. Ve vybraných bytech budou provedeny opravy omítek a nátěrů stěn, oprava a doplnění obkladů a dlažeb v koupelnách. Opraveny budou vybrané kuchyňské linky a kusy nábytku.

Projekt je financován prostřednictvím dotace Moravskoslezského kraje v rámci dotačního programu „Program na podporu zvýšení kvality sociálních služeb poskytovaných v Moravskoslezském kraji na rok 2024“, dotační titul KSS 2/24 s finanční spoluúčastí MENS SANA, z.ú.

3.3. PODPORA OSOB S DUŠEVNÍM ONEMOCNĚNÍM POSÍLENÍM MOBILITY SOCIÁLNÍ SLUŽBY SOCIÁLNÍ REHABILITACE

Cílem projektu je pořízení osobního automobilu pro potřeby sociální služby Sociální rehabilitace za účelem zvýšení kvality sociální služby sociální rehabilitace poskytované osobám s duševním onemocněním na území Moravskoslezského kraje. Cílem je zkvalitnění a zefektivnění sociální služby sociální rehabilitace. Vyšší mobilita týmu zvýší četnost návštěv uživatelů SR v jejich bytech, umožní efektivní depistáže v psychiatrických nemocnicích v Moravskoslezském kraji (lze statisticky doložit). Projekt přispěje větší spokojenosti uživatelů se službou, častějšími kontaktům s ošetřujícími psychiatry v odlehlejších částech Ostravy a okolí a přispěje k lepší spolupráci se zdravotními a sociálními pracovníky psychiatrických nemocnic v MSK. Přínosem pro uživatele při získání automobilu pro sociální službu SR bude větší mobilita týmu a tím bude uživatelům poskytována větší a častější míra podpory. Projekt je financován prostřednictvím dotace **Moravskoslezského kraje v rámci dotačního programu „Program na podporu zvýšení kvality sociálních služeb poskytovaných v Moravskoslezském kraji na rok 2024“ v rámci dotačního titulu KSS 3/24 s finanční spoluúčastí MENS SANA, z.ú.**

3.4. PROLOMENÍ TICHÁ

Cílem projektu, který realizujeme od roku 2004 (projekt vznikl sloučením s původním projektem Bez bariér) je prostřednictvím pozitivních destigmatizačních akcí odbourávat zažitá předsudka vůči lidem s duševním onemocněním. Stěžejní akce letos proběhnou v rámci celorepublikové kampaně Týdny pro duševní zdraví (dále TDZ) a celosvětového Dne duševního zdraví, vyhlášeného World Federation for Mental Health (Světovou federací pro duševní zdraví). Hlavní destigmatizační akcí, konanou na podporu lidí s duševním onemocněním v MSK, bude uskutečnění **XI. ročníku festivalu CRAZY FESTU v Ostravě-Porubě**. CRAZY FEST se uskuteční **19.- 20. září 2024**. V rámci festivalu uskutečníme 6 koncertů na kterých vystoupí Lenka Dusilová s kapelou, kapela Zrní, Kofe-in, Adobre, Marxova tchyně a Munroe. V rámci festivalu uskutečníme již tradičně výstavu maleb lidí se zkušeností s duševním onemocněním s názvem "Dofoukni duši". Akci, která je ojedinelá v Moravskoslezském kraji a měla v předešlých deseti letech vysokou návštěvnost, považujeme za stěžejní akci celorepublikové kampaně Týdny pro duševní zdraví v Moravskoslezském kraji. V Ostravě nese kampaň již tradičně název **OSTRAVSKÉ TÝDNY PRO DUŠEVNÍ ZDRAVÍ**. Cílem kampaně je upozornit veřejnost na fakt, že bláznit je lidské a člověk mající zkušenost s psychiatrií nemá a nesmí být stigmatizován, diskriminován. Podporu tomuto projektu jsme získali prostřednictvím dotace **Statutárního města Ostravy a Moravskoslezského kraje** s finanční spoluúčastí MENS SANA, z.ú.

3.5. MULTIDISCIPLINÁRNÍ TÝM MENS SANA, z.ú.

Potřebnost projektu navazuje na reformu psychiatrické péče, vychází z konkrétních potřeb lidí s duševním onemocněním, a také z konkrétních cílů komunitního plánování, tedy z potřeby vzniku multidisciplinárních týmů v komunitních službách. Projekt je pokračováním projektu **SÍŤOVÁNÍ sociálních a zdravotních služeb**, který jsme realizovali s podporou SMO 5 let. Cílem projektu Multidisciplinární tým MENS SANA, z.ú. (dále MDT) je zvýšit dostupnost multidisciplinární péče osobám s duševním onemocněním. V rámci reformy psychiatrické péče jsme v posledních dvou letech ve službě sociální rehabilitace vybudovali terénní komunitní tým, který vychází z konceptu zotavení, opírá se o metody CARE a Otevřeného dialogu. MDT úzce spolupracuje se zdravotníky v oblasti psychiatrické péče a pracuje převážně s uživateli, kteří aktuálně potřebují vyšší míru podpory. MDT uskutečňuje síťová setkání s klienty a jejich osobami blízkými. MDT reaguje na aktuální situaci lidí s DO, z ostravského regionu, v souvislosti s delšími hospitalizacemi v PNO. Součástí našeho MDT je zdravotní (psychiatrická) sestra, psychologové, peer konzultanti a psychiatr. **Projekt realizujeme s finanční podporou Moravskoslezského kraje a Statutárního města Ostrava.**

4. PROJEKTY NA PODPORU ZAMĚSTNÁVÁNÍ

4. 1. PRACOVNÍ REHABILITACE

Pracovní rehabilitaci (dále PR) naše organizace provozovala ve spolupráci s Úřadem práce (ÚP) od roku 2001 do roku 2006. K následné, návazné spolupráci jsme byli vyzváni ÚP v roce 2011, a od této doby aktivně s **ÚP spolupracujeme**. Do **pracovní rehabilitace** se v roce 2024 aktivně zapojí 2 uživatelé. Absolvují poradensko-motivační program a přípravu k práci. Každá z forem pracovní rehabilitace je úřadem práce podporována po dobu 6 -12 měsíců. Pracovní rehabilitace je realizována

v dřevařské a textilní dílně a na zahradě, kde se klienti připravují na pracovní činnosti šička, pomocný stavení dělník, malíř a natěrač a stolařské a dřevařské práce a práce na zahradě. Uživatelům pracovní rehabilitace poskytujeme potřebné vzdělávání, pracovní poradenství a společně pracujeme na zdokonalení pracovních dovedností. Uživatelé jsou cíleně připravováni na práci na volném trhu práce nebo na práci v chráněných dílnách. Projekt je realizován s podporou **Úřadu práce.**

4.2. ZAMĚSTNÁVÁNÍ LIDÍ S DUŠEVNÍM ONEMOCNĚNÍM V PODPŮRNÉM PROSTŘEDÍ, PODPORA PEER KONZULTANTŮ

Projekt je jedním základních pilířů přístupu naší organizace k práci s lidmi s duševním onemocněním, kdy spokojený člověk pracuje, bydlí a smysluplně tráví svůj volný čas. Hlavním cílem projektu je udržení pracovních míst OZP, zejména lidí s duševním onemocněním (DO) a kognitivním deficitem v regionu Ostrava. Dále podpora peer konzultantů a podpora lidí s DO pracujících v MENS SANA, v chráněných podmínkách na různých pracovištích a na otevřeném trhu práce. Osoby s DO pobírající ID 3. stupně zaměstnáváme také formou dohod o provedení práce a dohod o pracovní činnosti. V rámci projektu v roce 2024 zaměstnáme na různé druhy smluv minimálně 10 lidí se zdravotním postižením, z toho minimálně 90% s duševním onemocněním. Jedná se o podporu pracovních pozic: peer konzultant, aktivizační a motivační pracovník a provozní pracovník. Projekt vytváří také podporu lidem se statutem OZP popř. OZZ pracujících v MENS SANA jako stálí zaměstnanci. Naše podpora v rámci nabízených pracovních činností zahrnuje motivaci osob se znevýhodněním ke vstupu na trh práce, k posilování denního řádu, uspořádání životní náplně, rozšiřování kompetencí a smysluplného učení, prevence stagnace osobnosti, prevence pasivity a rezignace s cílem pomoci těmto lidem najít vhodné zaměstnání s ohledem na jejich zdravotní omezení. Peer konzultantům, sociálním asistentům a aktivizačním a motivačním pracovníkům poskytujeme podporu formou intervizí, supervizí a koučovacích setkání. **Projekt realizujeme s finanční podporou Ministerstva zdravotnictví, Moravskoslezského kraje, Statutárního města Ostravy, Úřadu městského obvodu Ostrava Jihu a Úřadu městského obvodu Ostrava-Poruba.**

4.3. SOCIÁLNÍ PODNIKÁNÍ

MENS SANA sociálně podniká od roku 2001. Ve druhé polovině roku 2017 se nám podařilo založit samostatný sociální podnik **BOTUMY s.r.o., ve kterém má MENS SANA 25% podíl.** BOTUMY V roce 2024 zaměstnává více než 30 lidí se zdravotním postižením na hlavní pracovní poměr, pouze 1 osoba zaměstnaná na HPP je osobou bez. Naším cílem je vytvořit atraktivní výrobní programy, díky kterým se nám podaří získat zakázky. Získané finanční prostředky použijeme na spolufinancování provozních nákladů MENS SANA, z.ú. V rámci sociálního podnikání se v roce 2024 zúčastníme prodejních akcí konaných v Moravskoslezském kraji.

4.4. TRANZITNÍ MÍSTA V SOCIÁLNÍCH PODNICÍCH V MORAVSKOSLEZSKÉM KRAJI+

MENS SANA, z.ú. je partnerkou organizací výše uvedeného projektu. Realizátorem projektu je Moravskoslezský pakt zaměstnanosti, z.s.

Cílem projektu „Tranzitní místa v sociálních podnicích v Moravskoslezském kraji“ řeší problematiku zaměstnávání cílové skupiny osob s kumulací hendikepů na trhu práce se zaměřením na intenzivní individuální i skupinové poradenství, zjišťování a postupné odstraňování bariér bránících osobám z

cílové skupiny uspět na trhu práce, získat a následně udržet si pracovní místo prostřednictvím umístění v sociálním podniku.

Projekt Tranzitní místa v sociálních podnicích v Moravskoslezském kraji+, reg. číslo CZ.03.01.01/00/22_032/0002330 je financován z **Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost** s finanční spoluúčastí MENS SANA, z.ú.

Zapsala: Mgr. Jaroslava Saidlová, ředitelka MENS SANA, z.ú.

